

EMPLOYEE HEALTH ASSOCIATED WITH PROFESSIONAL RISK FACTORS

Gherciu-Tutuescu Svetlana¹, Bucata Elena¹, Pînzaru Iurie¹, Deleu Raisa², Bernic Vladimir³,

Miron Inga³, Stîncă Kristina¹

¹Department of Occupational Health, Chemical Safety and Toxicology, National Public Health Agency,

²Hygiene discipline, Department of Preventive Medicine, Nicolae Testemitanu University,

³Scientific Laboratory Chemical Dangers and Toxicology, National Public Health Agency.

Background. Employee health is an essential condition for ensuring a sustainable development of any country. This topic is included on the agenda of all actors involved in occupational health and safety. **Objective of the study.** Description of the trends in the health status of employees in relation to occupational risk factors, during the 2000-2021 period. **Materials and methods.** A retrospective descriptive cohort study was conducted on the health status of employees in the Republic of Moldova exposed to occupational risk factors. Data from the Statistical Report on State Surveillance and Control of Public Health (f.18-san) and secondary data available from open access databases were used. **Results and discussions.** During the reference period, the working population decreased by 30.0%, the number of employees exposed to occupational risk factors and eligible for periodic medical examinations by 20.5%, and the level of coverage with medical examinations is 84.8% - 98.7%. Low values are characteristic for agriculture, wood processing, and furniture production, extractive industry. Annually, 2.8-3.7% of people with chronic diseases are detected and 0.2-0.9% of employees require permanent or temporary transfer to another job. Exposure to long working hours was the risk factor responsible for the highest number of DALYs (34.1%), followed by ergonomic factors (24.9%) and accidents at work (20.8%) in 2016. **Conclusion.** In order to improve the quality of periodic medical examinations and the occupational diseases diagnosis, it is necessary to translate the good practices of EU countries into national policies, taking into account the national context.

Keywords: occupational health, periodic medical examinations, occupational risk factors.

* Study carried out with the support of the bilateral research and innovation project 22.80013.8007.1TR "Collaborative research and capacity building in occupational health and safety". Project leader: Pînzaru Iurie, contracting authority: National Research Agency and Development.

STAREA DE SĂNĂTATE A SALARIAȚILOR ASOCIATĂ CU FACTORII PROFESIONALI DE RISC

Gherciu-Tutuescu Svetlana¹, Bucata Elena¹, Pînzaru Iurie¹, Deleu Raisa², Bernic Vladimir³,

Miron Inga³, Stîncă Kristina¹

¹Secția sănătatea ocupațională, siguranța chimică și toxicologie, Agenția Națională pentru Sănătate Publică,

²Departamentul Medicină preventivă, Disciplina de Igienă, USMF „N. Testemitanu”,

³Laboratorul științific pericole chimice și toxicologie, Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

Introducere. Sănătatea angajaților este o condiție esențială în asigurarea dezvoltării durabile a oricărei țări. Acest subiect fiind inclus pe agenda tuturor actorilor implicați în securitatea și sănătatea în muncă. **Scopul lucrării.** Descrierea tendințelor în starea de sănătate a salariaților în relație cu factorii de risc profesional, în perioada 2000-2021. **Material și metode.** A fost realizat un studiu descriptiv de cohortă retrospectiv privind starea de sănătate a angajaților din Republica Moldova expuși factorilor profesionali de risc. Au fost utilizate datele din Raportul statistic privind supravegherea și controlul de stat a sănătății publice (f.18-săn) și datele secundare disponibile din bazele de date cu acces deschis. **Rezultate și discuții.** În perioada de referință, populația muncitoare s-a redus cu 30,0%, a salariaților expuși factorilor de risc profesional și eligibili pentru examenele medicale periodice cu 20,5%, iar nivelul de acoperire cu examene medicale constituie 84,8% - 98,7%. Valori reduse fiind caracteristice pentru agricultură, industria de prelucrare a lemnului și producere a mobilității, industria extractivă. Anual se depistează 2,8-3,7% persoane cu afecțiuni cronice și 0,2-0,9% salariați necesită transfer permanent sau temporar la alt loc de muncă. Expunerea la ore lungi de lucru a fost factorul de risc responsabil pentru cel mai mare număr de DALYs (34,1%), urmată de factorii ergonomici (24,9%) și accidente de muncă (20,8%) în anul 2016. **Concluzii.** Pentru îmbunătățirea calității examenelor medicale periodice și diagnosticării bolilor profesionale este nevoie de transpunerea bunelor practici ale țărilor UE în politicile naționale, cu considerarea contextului național.

Cuvinte cheie: sănătatea ocupațională, examene medicale periodice, factori de risc profesional.

* Studiul realizat cu suportul proiectului de cercetare și inovare bilateral 22.80013.8007.1TR „Cercetare colaborativă și consolidarea capacităților în sănătatea și securitatea în muncă”. conducător de proiect: Pînzaru Iurie, autoritatea contractantă: Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare